

Brännerigården f.d Swartzka teatern

Brännerigården på Västerlånggatan som är uppförd år 1734 som bostadshus en så kallad borgargård. Det finns bara en träbyggnad i Borås som står på sin ursprungliga plats och klarat sig ifrån två stadsbränder år 1822 och 1827 och en annan byggnad som har varit med om alla fyra stadsbränder är Carolikyrkan, fast bränderna tog hårt på kyrkan bland annat tornet som fick återuppbyggas. Bilden är fotograferad på 1960-talet. Men själva brännerigården är en mycket vacker träbyggnad och är relativt bevarad. Studerar man huset så ser man att själva hörnet på byggnaden så har man klätt in timmeknutarna, se bild nedan.

Foto Glenn Murberg 20150612

Dessa hörn liknar pelare när man klär in timmerhörnen. Taket var ursprungligen torvtäckta och väggarna var troligen målade med rödfärg. Byggnaden ingick senare i ett kronobränneri som anlades år 1776 och där av namnet Brännerigården. Brännerigården är en träbyggnad i två våningar som var typiskt för Borås mellan stadsbränderna 1727 – 1822 och byggnaden är byggd av en stomme av furu och grantimmer och är panelklädd fasad och dessa inbyggda strävpelare. Robert Holmqvist maskinaffär fann i denna byggnad i många år samt att det fungerade som kontor för färgeriet som låg bredvid.

Foto Glenn Murberg 20150612

Här ser vi hur man har byggt igen de stora skyltfönstren och hur vacker byggnaden är fortfarande och bara titta på alla detaljer. Det sägs att Borås första teater ska ha funnit i byggnaden, Swartzka teatern och var i bruk omkring 1825 – 1840, i samma kvarter hade Daniel Swartz sitt färgeri och anläggnaden lär ha inrett teatern, som allmänt kallad "Swartzka teatern". Daniel Swartz dog år 1839 och det fanns tydligen ingen som ville ta sig an teatern, ty den fick snart en efterträdare som uppges ha varit stadens enda. Swartz färgeri levde sedan kvar i form av färgeri AB Lind & Co vid nuvarande Västerlånggatan. Strax intill Brännerigården intill Viskan låg färgeriet.

På 1850-talet hittades bland diverse bråte på före detta Swartzka färgeriets gård en dörr med inskriften "Loge N:r 9". Det föreligger knappast något skäl att antaga annat än att denna teater har förfogat över åtminstone 9 loger. Det påstås att den användes före stadsbranden år 1827 och vilket inte är otänkbart, dels för att Swartz startade sitt färgeri i kvarteret år 1824 och dels därför Brännerigården hörde till de få av stadens byggnader som undgick branden.